

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

KOMPETENČNÍ RÁMEC ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ

SPOLEČNÉ PROFESNÍ KOMPETENCE

STRUČNÝ PŘEHLED

VERZE PLATNÁ OD ŘÍJNA 2023

MŠMT 2023

KOMPETENČNÍ RÁMEC ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ

SPOLEČNÉ PROFESNÍ KOMPETENCE

Autorský tým:

Mgr. Matouš Bořkovec (editor), Mgr. Ing. Vít Beran, Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D., doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D., Mgr. Pavlína Loňková, Mgr. Tomáš Pavlas, Mgr. Blanka Pravdová, Ph.D., prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc., Mgr. et Mgr. Bc. Zuzana Šalamounová, Ph.D., doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., Mgr. Daniela Vrabcová, Ph.D.

Pracovní skupina oborových didaktiků a didaktiček:

RNDr. Barbara Baarová, Ph.D., doc. Kamil Činátl, Ph.D., doc. Mgr. Světlana Hanušová, Ph.D., doc. RNDr. Antonín Jančařík, Ph.D., doc. PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D., doc. RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D., prof. PhDr. Milan Klement, Ph.D., Mgr. Matěj Král, Ph.D., PhDr. Kamil Kotlík, Ph.D., doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc., prof. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D., doc. RNDr. Mgr. Vojtěch Žák, Ph.D.

Jazyková redakce: Mgr. Lucie Šavlíková

Grafická úprava: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, foto Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (Alžběta Gregorová, Jakub Konečný, Lukáš Blokša).

V roce 2023 vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12, Praha 1

Elektronická verze publikace je dostupná na www.msmt.cz
ISBN 978-80-87601-54-9

“ VIZE ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ

Profesní kompetence obsažené v tomto Rámci je možné zjednodušeně vyjádřit také formou této vize absolventa a absolventky učitelství:

PŘEJEME SI ABSOLVENTA A ABSOLVENTKU UČITELSTVÍ, KTERÝ NEBO KTERÁ V CO NEJVYŠŠÍ MOŽNÉ MÍŘE:

- rozumí vyučovaným oborům, dále se v nich rozvíjí a zprostředkovává je žákům a žákyním podle jejich vzdělávacích potřeb;
- poznává žáky a žákyně a jejich vzdělávací potřeby a nastavuje s ohledem na ně cíle výuky;
- vede výuku tak, aby umožňovala každému žákovi i žákyni naplňovat jeho či její potenciál bez ohledu na sociální postavení nebo znevýhodnění a maximálně rozvíjet jeho či její klíčové kompetence a gramotnosti;
- podporuje u žáků a žákyň motivaci k učení a reaguje na jejich potřeby;
- vytváří bezpečné prostředí pro učení a vede žáky a žákyně k chování podporujícímu učení, ke spolupráci a vzájemnému respektu;
- vhodně pracuje s digitálním i fyzickým prostředím pro učení;
- hodnotí na základě kritérií a převážně formativně, to zejména znamená, že poskytuje a přijímá zpětnou vazbu a vede k tomu také žáky a žákyně;
- spolupracuje s kolegy a kolegyněmi na výuce a podpoře konkrétních žáků a žákyň a komunikuje s rodiči v zájmu jejich dětí;
- reflektuje svou výuku na základě důkazů o učení žáků a žákyň;
- s oporou o reflexi výuky utváří své sebepojetí v roli učitele či učitelky a řídí svůj další profesní rozvoj;
- odpovědně pracuje s informacemi a s digitálními nástroji, vede žáky a žákyně k demokratickým hodnotám a jedná v souladu s profesní etikou;
- a pečuje o své duševní zdraví a psychohygienu.

KOMPETENČNÍ RÁMEC ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ

Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství je tvořen 18 kompetencemi rozdělenými do 6 oblastí.

1. Vyučované obory a jejich zprostředkování žákům a žákyním

- 1.1. Rozumím vyučovaným oborům a dále se v nich rozvíjím.
- 1.2. Didakticky zprostředkuji obsah vyučovaných oborů žákům a žákyním v souladu s jejich vzdělávacími potřebami.

2. Plánování, vedení a reflexe výuky

- 2.1. Nastavuji cíle výuky a vedu k nastavení vlastních cílů také žáky a žákyně.
- 2.2. Poznávám vzdělávací potřeby žáků a žákyň a plánuji výuku tak, aby každému žákovi a žákyni umožňovala aktivně se zapojit a dosahovat stanovených cílů.
- 2.3. Podporuji u žáků a žákyň zvědavost a motivaci k učení.
- 2.4. Efektivně vedu výuku a v jejím průběhu zjišťuji míru porozumění žáků a žákyň a reaguji na jejich potřeby.
- 2.5. Reflektuji výuku a vyhodnocuji dosahování stanovených cílů.

3. Prostředí pro učení

- 3.1. Vytvářím bezpečné prostředí pro učení.
- 3.2. Vedu žáky a žákyně k chování podporujícímu učení a ke spolupráci.
- 3.3. Zajišťuji vhodné uspořádání fyzického prostoru i digitálního prostředí, kde se učení odehrává.

4. Zpětná vazba a hodnocení

- 4.1. Hodnotím na základě kritérií a vedu k tomu také žáky a žákyně.
- 4.2. Poskytuji a přijímám zpětnou vazbu a vedu k tomu také žáky a žákyně.
- 4.3. Vedu žáky a žákyně k reflexi jejich učení.

5. Profesionální spolupráce

- 5.1. Spolupracuji s kolegy a kolegyněmi ve prospěch žáků a žákyň a společného profesního růstu.
- 5.2. Spolupracuji s rodiči a širší komunitou školy v zájmu žáků a žákyň.

6. Profesionální sebepojetí, rozvoj, etika a duševní zdraví

- 6.1. Systematicky pracuji na utváření svého sebepojetí v roli učitele či učitelky a na svém profesním rozvoji.
- 6.2. Odpovědně pracuji s informacemi a s digitálními nástroji, vedu žáky a žákyně k demokratickým hodnotám a jednám v souladu s profesní etikou.
- 6.3. Systematicky pečuji o své duševní zdraví a psychohygienu.

OBLAST 1 – VYUČOVANÉ OBORY A JEJICH ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ŽÁKŮM A ŽÁKYNÍM

Kompetence 1.1: Rozumím vyučovaným oborům a dále se v nich rozvíjím. Mám ve vyučovaných oborech znalosti a dovednosti, které mi umožňují efektivně plánovat a realizovat výuku. Mám pozitivní vztah k vyučovaným oborům, zajímám se o jejich vývoj a budoucnost. Rozumím tomu, jak v nich vzniká poznání, umím v nich využívat moderní technologie a kriticky hodnotím oborové zdroje informací. Rozumím souvislostem vyučovaných oborů s jinými obory. Orientuji se ve vztahu vyučovaných oborů a kurikula na různých stupních vzdělávání. Reflektuji úroveň vlastních kompetencí ve vyučovaných oborech, jsem si vědom/a limitů těchto oborů i svých vlastních a kontinuálně se ve vyučovaných oborech vzdělávám.

Kompetence 1.2: Didakticky zprostředkují obsah vyučovaných oborů žákům a žákyním v souladu s jejich vzdělávacími potřebami, tj. obsah didakticky transformuji. Při tom efektivně vytvářím příležitosti pro učení. Vhodně využívám oborově-didaktické koncepty a pracuji s prostředím pro učení žáků, včetně digitálního. Zprostředkují žákům a žákyním souvislosti mezi oborovou teorií, reálnými jevy a životní praxí. Obory zprostředkovávám jako otevřené a vedu žáky a žákyně v oborech ke kritickému uvažování, tvůrčí činnosti a etickému jednání. Pracuji s chybami a překážkami pro porozumění obsahu. Mám ucelenou koncepci výuky na příslušném stupni vzdělávání ve vyučovaných oborech, a to včetně koncepce výuky žáků a žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami.

OBLAST 2 – PLÁNOVÁNÍ, VEDENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.1: Nastavuji cíle výuky a vedu k nastavování vlastních cílů také žáky a žákyně. Jsem přesvědčen/a o potenciálu každého žáka a každé žákyně postupně dosáhnout stanovených cílů. Nastavuji vzdělávací cíle výuky na základě reflexe předchozí výuky, oboro-

vých znalostí, znalosti vzdělávacích potřeb žáků a žákyň a aktuální úrovně jejich kompetencí. Nastavuji je tak, aby u každého žáka a žákyně vedly k naplnění očekávaných výstupů a rozvoji klíčových kompetencí v souladu s kurikulem. Zapojuji žáky a žákyně do nastavování cílů a vedu je k formulaci vlastních cílů učení.

Kompetence 2.2: Poznávám vzdělávací potřeby žáků a žákyň a plánuji výuku tak, aby každému žákovi a žákyni umožňovala aktivně se zapojit a dosahovat stanovených cílů. Plánuji využívání oborově vhodných a různorodých výukových postupů ve fyzickém i digitálním prostředí (výukových metod, organizačních forem práce, výukových prostředků, způsobů hodnocení a reflexe výuky) tak, aby vedly k aktivnímu zapojení a k efektivnímu naplňování zvolených cílů v co nejvyšší míře každým žákem a každou žákyní vzhledem k jeho/jejím individuálním možnostem, bez ohledu na sociální postavení či znevýhodnění. Rozpoznávám speciální vzdělávací potřeby žáků a žákyň a jedním tak, aby se jim dostalo včasné podpory.

Kompetence 2.3: Podporuji u žáků a žákyň zvědavost a motivaci k učení. Projevují zájem o vyučované obory, o učení žáků a žákyň i svoje vlastní, zprostředkovávám žákům a žákyním smysl vyučovaného obsahu, propojuji jej s tím, co již vědí, a s jejich zkušeností. Pomáhám žákům a žákyním vytrvat v učení tím, že podporuji postoje podporující učení a oceňuji jejich snahu, pokrok a odpovědnost za vlastní učení (viz také kompetence 3.1 a 3.2).

Kompetence 2.4: Efektivně vedu výuku a v jejím průběhu zjišťuji míru porozumění žáků a žákyň a reaguji na jejich potřeby. Vedu žáky a žákyně v průběhu výuky k porozumění zadání, úkolům či získaným informacím a efektivně nakládám s časem. V průběhu výuky zjišťuji úroveň porozumění a sleduji aktuální situaci žáků a žákyň. Na základě toho průběžně upravuji výuku s cílem reagovat na jejich potřeby.

Kompetence 2.5: Reflektuji výuku a vyhodnocuji dosahování stanovených cílů. V průběhu výuky a po jejím skončení sleduji a vyhodnocuji dopad výuky na žáky a žá-

kyň, zejména s ohledem na způsob a míru dosahování stanovených cílů, a to na základě důkazů o učení žáků a žákyň a zpětné vazby od nich a kolegů či kolegyň. Analyzuji svou výuku a výsledky reflexe využívám pro plánování navazující výuky (kompetence 2.1 a 2.2) a pro sebezpoznání a svůj profesní rozvoj (kompetence 6.1).

OBLAST 3 – PROSTŘEDÍ PRO UČENÍ

Kompetence 3.1: Vytvářím bezpečné prostředí pro učení. Vytvářím a udržuji se žáky a žákyněmi pozitivní vztah a podporuji pozitivní vztahy mezi žáky či žákyněmi navzájem. Komunikuji s nimi vstřícně a partnersky a vytvářím prostředí důvěry, ve kterém projevují své názory a potřeby, nebojí se chybovat a využívat chyby k dalšímu učení. Vytvářím prostředí respektu k individualitě každého žáka a žákyně, k různosti a odlišnostem. Cíleně reaguji na projevy žáků a žákyň ohrožující pozitivní vztahy a důvěru ve třídě.

Kompetence 3.2: Vedu žáky a žákyně k chování podporujícímu učení a ke spolupráci. Vedu žáky a žákyně k efektivní organizaci práce, ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení. Pravidelně s nimi komunikuji o očekávaném chování při výuce a dávám jim prostor ovlivnit společná pravidla. Cíleně reaguji na chování ohrožující prostředí pro učení a vedu žáky a žákyně k samostatnosti a odpovědnosti za jejich chování.

Kompetence 3.3: Zajišťuji vhodné uspořádání fyzického prostoru i digitálního prostředí, kde se učení odehrává. Ve spolupráci s kolegy/němi a vedením školy zajišťuji, aby prostorové uspořádání třídy nebo místa, kde se učení odehrává, včetně digitálního prostředí, poskytovaly žákům a žákyním optimální podmínky pro učení. Volím vhodná venkovní a mimoškolní prostředí pro výuku. Volím vhodné dostupné vybavení a pomůcky na podporu učení.

OBLAST 4 – ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ

Kompetence 4.1: Hodnotím na základě kritérií a vedu k tomu také žáky a žákyně. Kromě sumativního hodnocení využívám zejména formativní hodnocení, tj. zohledňuji individuální pokrok žáků a žákyně a poskytuji jim zpětnou vazbu (kompetence 4.2). Využívám žákům a žákyním srozumitelná a smysluplná kritéria pro hodnocení, sebehodnocení a pro vzájemné hodnocení jejich učení. Tato kritéria jsou jim známá a korespondují s cíli výuky. Zapojuji do jejich tvorby také žáky a žákyně a spolupracuji na nich s kolegy a kolegyněmi. Hodnotím učení žáků a žákyně různými způsoby v závislosti na oborových i dalších cílech vzdělávání a dávám jim příležitost různým způsobem prokázat a ověřit si, co se naučili.

Kompetence 4.2: Poskytuji a přijímám zpětnou vazbu a vedu k tomu také žáky a žákyně. Zajišťuji žákům a žákyním různou formou popisnou zpětnou vazbu na jejich učení tak, aby pro ně byla využitelná v dalším učení, tj. aby si uvědomili, co se jim daří i nedaří a v čem a jak se mohou dále rozvíjet. Dávám žákům a žákyním příležitost poskytovat zpětnou vazbu také mně a vedu je k dávání i přijímání zpětné vazby mezi sebou, a to s ohledem na utváření bezpečného prostředí (viz kompetence 3.1).

Kompetence 4.3: Vedu žáky a žákyně k reflexi jejich učení. Vedu žáky a žákyně v průběhu výuky nebo po jejím skončení k vyhodnocování procesu a výsledků jejich učení, tj. k vyhodnocování toho, co jim pomáhá či naopak brání v učení, a toho, co se naučili, kde se v procesu učení nacházejí, na čem mohou stavět a jak mohou v učení směrem k vytyčeným cílům nejlépe postupovat dál.

OBLAST 5 – PROFESNÍ SPOLUPRÁCE

Kompetence 5.1: Spolupracuji s kolegy a kolegyněmi ve prospěch žáků a žákyně a společného profesního růstu. Podporuji kulturu vzájemného a společného učení ve škole, tj. spolupracuji se svými kolegy a kolegyněmi, s asistenty a asistentkami pedagoga a s pracovníky a pracovníkyněmi školního poradenského pracoviště či dalšími odborníky a odbornicemi s cílem společně reflektovat svůj dosavadní dopad na žáky a žákyně, sdílet své poznatky o (vzdělávacích) potřebách konkrétních žáků a žákyně a vytvářet příležitosti pro naplnění těchto potřeb. Jsem aktivním členem či členkou školního týmu a s ohledem na své zkušenosti se zapojuji do rozvoje školy a profesní komunity, podporuji studenty a studentky učitelství či dalších pedagogických programů a začínající pedagogy a pedagožky.

Kompetence 5.2: Spolupracuji s rodiči a širší komunitou školy v zájmu žáků a žákyně. Pravidelně a vstřícně komunikuji s rodiči či zákonnými zástupci žáků a žákyně, aby měli dostatek informací pro podporu jejich vzdělávání; nastavuji pravidla komunikace tak, aby probíhala s respektem k potřebám mým i rodičů a aby co nejefektivněji vedla k cíli spolupracovat v zájmu žáků a žákyně. Podporuji pozitivní vztahy v širší komunitě školy a podílím se na aktivitách, které širší komunitu školy zapojují do vzdělávání žáků a žákyně.

OBLAST 6 – PROFESNÍ SEBEPOJETÍ, ROZVOJ, ETIKA A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Kompetence 6.1: Systematicky pracuji na utváření svého sebepojetí v roli učitele či učitelky a na svém profesním rozvoji. Systematicky využívám reflexi (kompetence 2.5) a profesní spolupráci (kompetence 5.1 a 5.2) k vyhodnocování svého vlivu na žáky a žákyně, vlastních silných a slabých stránek a vzdělávacích potřeb. Na základě těchto potřeb si stanovuji rozvojový cíl a využívám široké škály prostředků pro svůj profesní růst. Vyhodnocuji jejich účinnost s cílem maximalizovat pozitivní dopad na učení své i žáků/žákyně.

Kompetence 6.2: Odpovědně pracuji s informacemi a s digitálními nástroji, vedu žáky a žákyně k demokratickým hodnotám a jedním v souladu s profesní etikou. Respektuji vědecká fakta, tzn. odlišuji informace založené na vědeckém poznání od informací, které tento základ nemají. Zároveň respektuji duchovní život, náboženství a duchovní tradice. Orientuji se na mediální scéně, využívám informace z důvěryhodných zdrojů, jedním odpovědně při využívání médií, sociálních sítí a umělé inteligence a vedu k tomu také žáky. Ctím odbornost a význam znalostí pro utváření názorů a rozvoj kompetencí. Vyznávám demokratické hodnoty zakotvené v Ústavě ČR a vedu k tomu také žáky a žákyně. Jedním v souladu s profesní etikou učitele a učitelky.

Kompetence 6.3 Systematicky pečuji o své duševní zdraví a psychohygienu. Věnuji odpovídající pozornost sám/sama sobě, svým potřebám, zájmům a vztahům. Pojmenovávám svá očekávání, obavy a potřeby spojené s učitelskou rolí a aktivně s nimi pracuji. Při plánování a realizaci výuky kladu důraz také na rovnováhu mezi pracovním a osobním životem, využívám již hotové materiály a inspiraci od kolegů a kolegyně, přenáším odpovědnost a aktivitu na žáky a žákyně tam, kde je to možné a vhodné. Při péči o své psychické zdraví aktivně využívám dostupné prostředky.

OBLAST 1 VYUČOVANÉ OBORY A JEJICH ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ŽÁKŮM A ŽÁKYNÍM

Kompetence 1.1: Rozumím vyučovaným oborům a dále se v nich rozvíjím.

Mám ve vyučovaných oborech znalosti a dovednosti, které mi umožňují efektivně plánovat a realizovat výuku.

Mám pozitivní vztah k vyučovaným oborům, zajímám se o jejich vývoj a budoucnost. Rozumím tomu, jak v nich vzniká poznání, umím v nich využívat moderní technologie a kriticky hodnotím oborové zdroje informací.

Rozumím souvislostem vyučovaných oborů s jinými obory. Orientuji se ve vztahu vyučovaných oborů a kurikula na různých stupních vzdělávání.

Reflektuji úroveň vlastních kompetencí ve vyučovaných oborech, jsem si vědom/a limitů těchto oborů i svých vlastních a kontinuálně se ve vyučovaných oborech vzdělávám.

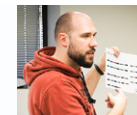
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

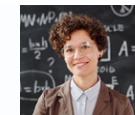
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Mám ve vyučovaných oborech znalosti a dovednosti, které mi umožňují efektivně plánovat a realizovat výuku (viz 2. oblast kompetencí).
2. Mám pozitivní vztah k vyučovaným oborům, zajímám se o jejich vývoj a budoucnost.
3. Rozumím tomu, jak ve vyučovaných oborech vzniká (vědecké) poznání, využívám spolehlivé oborové zdroje informací a kriticky zdroje informací hodnotím.
4. Umím ve vyučovaných oborech využívat moderní technologie.
5. Orientuji se ve vztahu vyučovaných oborů a kurikula na různých stupních vzdělávání.

6. Reflektuji úroveň vlastních kompetencí ve vyučovaných oborech, jsem si vědom/a limitů těchto oborů i svých vlastních a kontinuálně se ve vyučovaných oborech vzdělávám.

7. Rozumím souvislostem vyučovaných oborů s jinými obory a průřezovým konceptům, které jsou společné více oborům.

8. Rozumím terminologii, konceptům a vnitřním souvislostem vyučovaných oborů natolik, že dokážu efektivně plánovat a realizovat výuku také pro nadané a mimořádně nadané žáky s hlubokým zájmem o daný obor.

OBLAST 1 VYUČOVANÉ OBORY A JEJICH ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ŽÁKŮM A ŽÁKYNÍM

Kompetence 1.2: Didakticky zprostředkují obsah vyučova- ných oborů žákům a žákyním v souladu s jejich vzdělávacími potřebami,

tj. obsah didakticky transformují. Při tom efektivně vytvářím příležitosti pro učení. Vhodně využívám oborově-didaktické koncepty a pracuji s prostředím pro učení žáků, včetně digitálního.

Zprostředkují žákům a žákyním souvislosti mezi oborovou teorií, reálnými jevy a životní praxí. Obory zprostředkovávám jako otevřené a vedu žáky a žákyně v oborech ke kritickému uvažování, tvůrčí činnosti a etickému jednání. Pracuji s chybami a překážkami pro porozumění obsahu.

Mám ucelenou koncepci výuky na příslušném stupni vzdělávání ve vyučovaných oborech, a to včetně koncepce výuky žáků a žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami.

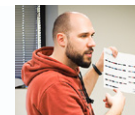
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

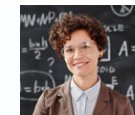
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

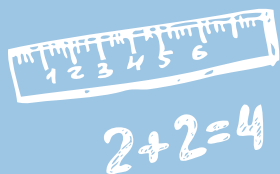
1. Srozumitelně a fakticky správně zprostředkují obsah vyučovaných oborů žákům a žákyním na příslušném stupni vzdělávání v souladu s jejich vzdělávacími potřebami, tj. obsah didakticky transformují.
2. V rámci didaktické transformace efektivně vytvářím příležitosti pro učení a využívám vhodné vyučovací metody a prostředky pro učení, např. učební úlohy, situace, modely a modelové příklady, a informační zdroje, včetně digitálních (viz také kompetence 2.2).
3. Zprostředkují žákům a žákyním souvislosti mezi oborovou teorií, reálnými jevy a životní praxí, včetně aktuálního dění (viz také kompetence 2.3).
4. Vyučované obory zprostředkovávám jako otevřené a stále se vyvíjející, a jako provázané s dalšími obory; ne jako uzavřené a izolované soubory vědění.
5. Pracuji s prostředím pro učení žáků, včetně digitálního, tak, aby podporovalo jejich učení ve vyučovaných oborech (viz také 3. oblast kompetencí).
6. Pracuji s předporozuměními (prekoncepty), včetně chybných porozumění (miskonceptů), která žáci a žákyně mají o klíčových pojmech ve vyučovaných oborech, a s častými chybami a překážkami pro porozumění obsahu.
7. Vhodně využívám oborově-didaktické koncepty specifické pro vyučované obory, a to zejména při plánování, realizaci a reflexi výuky a v procesu zpětné vazby a hodnocení (viz 2. a 4. oblast kompetencí).
8. Vedu žáky a žákyně ve vyučovaných oborech ke kritickému uvažování a k tvůrčí činnosti a etickému jednání.
9. Zprostředkovávám žákům a žákyním průřezová témata a koncepty, které jsou společné více oborům; případně vyučuji také mezioborově, tematicky.
10. Mám ucelenou koncepci výuky na příslušném stupni vzdělávání ve vyučovaných oborech, a to včetně koncepce výuky žáků a žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně nadaných a mimořádně nadaných.

OBLAST 2 PLÁNOVÁNÍ, VEDENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.1: Nastavuji cíle výuky a vedu k nastavování vlastních cílů také žáky a žákyně.

Jsem přesvědčen/a o potenciálu každého žáka a každé žákyně postupně dosáhnout stanovených cílů. Nastavuji vzdělávací cíle výuky na základě reflexe předchozí výuky, oborových znalostí, znalosti vzdělávacích potřeb žáků a žákyně a aktuální úrovně jejich kompetencí.

Nastavuji je tak, aby u každého žáka a žákyně vedly k naplnění očekávaných výstupů a rozvoji klíčových kompetencí v souladu s kurikulem. Zapojuji žáky a žákyně do nastavování cílů a vedu je k formulaci vlastních cílů učení.

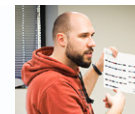
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Jsem přesvědčen/a o potenciálu každého žáka a každé žákyně postupně dosáhnout stanovených cílů.
2. Cíle výuky nastavuji na základě znalostí oboru a způsobů jeho zprostředkování (kompetence 1.1 a 1.2), reflexe předchozí výuky (kompetence 2.5) a vzdělávacích potřeb žáků a žákyně (kompetence 2.2).
3. Cíle nastavuji tak, aby vedly k naplnění očekávaných výstupů a rozvoji klíčových kompetencí a gramotností v souladu s ŠVP/RVP. Zařazuji také cíle průřezových témat.
4. Vedu žáky a žákyně k porozumění cílům výuky.
5. Plánuji sekvence navazujících vyučovacích hodin směřujících k dlouhodobým cílům.

6. Formuluji postupné kroky k naplnění cílů (či více možných úrovní naplnění cílů) a podporuji žáky a žákyně podle jejich vzdělávacích potřeb tak, aby dosahovali maximálního pokroku a aby postupně mohl každý žák a žákyně stanovených cílů dosáhnout.

7. Zapojuji žáky a žákyně do nastavování cílů a vedu je k formulaci vlastních cílů učení.

8. Nastavuji náročné a zároveň splnitelné vzdělávací cíle pro každého žáka/žákyni a nabízím cesty k jejich dosažení.

OBLAST 2 PLÁNOVÁNÍ, VEDENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.2:

Poznávám vzdělávací potřeby žáků a žákyň a plánuji výuku tak, aby každému žákovi a žákyni umožňovala aktivně se zapojit a dosahovat stanovených cílů.

Plánuji využívání oborově vhodných a různorodých výukových postupů ve fyzickém i digitálním prostředí (výukových metod, organizačních forem práce, výukových prostředků, způsobů hodnocení a reflexe výuky) tak, aby vedly k aktivnímu zapojení a k efektivnímu naplňování zvolených cílů v co nejvyšší míře každým žákem a každou žákyní vzhledem k jeho/jejím individuálním možnostem, bez ohledu na sociální postavení či znevýhodnění.

Rozpoznávám speciální vzdělávací potřeby žáků a žákyň a jednám tak, aby se jim dostalo včasné podpory.

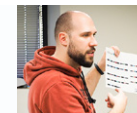
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á učitel/ka

1. Poznávám žáky a žákyň, jejich vzdělávací potřeby a aktuální úroveň jejich kompetencí. Vědomě při tom pracuji s vlastními předsudky.
2. Plánuji výuku tak, aby vedla k aktivnímu zapojení žáků a žákyň.
3. Využívám různorodé výukové postupy ve fyzickém i digitálním prostředí (výukové metody, organizační formy práce, výukové prostředky, způsoby hodnocení a reflexe výuky), které směřují ke zvoleným cílům a jsou vhodné vzhledem k vyučovanému oboru a potřebám žáků a žákyň (viz také kompetence 1.2).
4. Plánuji výuku tak, aby všechny její součásti byly logicky provázané a směřovaly k naplňování vytyčených cílů.

5. Rozpoznávám speciální vzdělávací potřeby žáků a žákyň, podle potřeby je konzultuji (viz kompetence 5.1 a 5.2) a jednám tak, aby se jim dostalo včasné podpory a hlubší diagnostiky jejich vzdělávacích potřeb.

6. Volím postupy v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a školního poradenského pracoviště pro vzdělávání konkrétních žáků a žákyň (v návaznosti na bod 5). Poskytuji autonomně podporu v 1. stupni podpůrných opatření.²⁰

7. Využívám předem promyšlené vhodné výukové postupy pro jednotlivé skupiny žáků a žákyň podle jejich vzdělávacích potřeb (v návaznosti na body 1 a 5).

8. Volím výukové postupy tak, aby každý žák a každá žákyně bez ohledu na sociální postavení, etnicitu či pohlaví/gender nebo znevýhodnění naplňoval/a zvolené cíle v co nejvyšší míře vzhledem ke svým individuálním možnostem, a to včetně žáků a žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a mimořádně nadaných.

²⁰ Více viz vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

OBLAST 2 PLÁNOVÁNÍ, VEDENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.3: Podporuji u žáků a žákyň zvědavost a motivaci k učení.

Projevují zájem o vyučované obory, o učení žáků a žákyň i svoje vlastní, zprostředkovávám žákům a žákyním smysl vyučovaného obsahu, propojuji jej s tím, co již vědí, a s jejich zkušeností.

Pomáhám žákům a žákyním vytrvat v učení tím, že podporuji postoje podporující učení a oceňuji jejich snahu, pokrok a odpovědnost za vlastní učení (viz také kompetence 3.1 a 3.2).

$$2+2=4$$

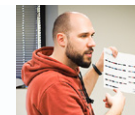
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Zjišťuji, co už žáci a žákyně umí a vědí, a nově vyučovaný obsah a kompetence s tím propojuji. Cíleně navazuji na předchozí výuku.

2. Propojuji výuku se zkušeností žáků a žákyň a zprostředkovávám jim smysl vyučovaného obsahu (proč se konkrétní obsah či kompetenci učí). Viz také kompetence 1.2.

3. Povzbuzuji a inspiruji žáky a žákyně k dalšímu učení tím, že oceňuji jejich silné stránky, jejich snahu a pokrok a zprostředkovávám jim konkrétní příklady výstupů úspěšného učení.

4. Motivuji žáky a žákyně tím, že se sám/sama neustále učím, a to také od žáků a žákyň a spolu s nimi.

5. Projevuji zájem o vyučované obory a jejich smysl pro jednotlivce i společnost. Viz také kompetence 1.1.

6. Podporuji u žáků a žákyň postoje (nastavení mysli), které jim pomáhají rozvinout a udržet motivaci (např. mé schopnosti nejsou fixní, ale mohu je rozvinout a rostou s mým úsilím; mohu uspět a už jsem v minulosti mnohokrát uspěl/a; překonávám překážky a to mě posiluje).

7. Podporuji odpovědnost žáků a žákyň za jejich učení tím, že jim vytvářím příležitosti aktivně využívat to, co se naučili, autonomně při výuce objevovat a učit se mezi sebou navzájem, a to ve fyzickém i digitálním prostředí.

8. Výuku cíleně propojuji se souvislostmi z jiných předmětů.

9. Motivuji efektivně také žáky a žákyně z málo podnětného prostředí a ty dosud málo motivované.

OBLAST 2 PLÁNOVÁNÍ, VELENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.4:

Efektivně vedu výuku a v jejím průběhu zjišťuji míru porozumění žáků a žákyň a reaguji na jejich potřeby.

Vedu žáky a žákyň v průběhu výuky k porozumění zadání, úkolům či získaným informacím a efektivně nakládám s časem.

V průběhu výuky zjišťuji úroveň porozumění a sleduji aktuální situaci žáků a žákyň. Na základě toho průběžně upravuji výuku s cílem reagovat na jejich potřeby.

$$2+2=4$$

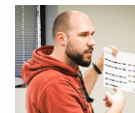
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Formuluji srozumitelná a stručná zadání úkolů či výukových situací a po zadání ověřuji, do jaké míry jim žáci a žákyň porozuměli.
2. Vedu výuku tak, abychom já i žáci a žákyň efektivně nakládali s časem.
3. V průběhu výuky sleduji potřeby žáků a žákyň a vhodně na ně reaguji.

4. V průběhu výuky uplatňuji postupy, díky nimž jsme já i žáci a žákyň schopni vyhodnocovat, jak se jim aktuálně daří v procesu učení. Učím žáky a žákyň pracovat s nástroji (fyzickými i digitálními), které umožňují sledovat a zaznamenávat jejich pokrok.

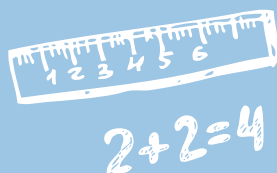
5. V průběhu výuky upravuji podle možností podmínky pro učení každého žáka/žákyň a poskytuji mu/jí potřebnou podporu.

OBLAST 2 PLÁNOVÁNÍ, VEDENÍ A REFLEXE VÝUKY

Kompetence 2.5: Reflektuji výuku a vyhodnocuji dosahování stanovených cílů.

V průběhu výuky a po jejím skončení sleduji a vyhodnocuji dopad výuky na žáky a žákyň, zejména s ohledem na způsob a míru dosahování stanovených cílů, a to na základě důkazů o učení žáků a žákyň a zpětné vazby od nich a kolegů či kolegyň.

Analyzuji svou výuku a výsledky reflexe využívám pro plánování navazující výuky (kompetence 2.1 a 2.2) a pro sebepoznání a svůj profesní rozvoj (kompetence 6.1).

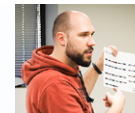
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Rozumím procesu reflexe výuky, jeho fázím a významu pro zlepšování učení žáků a žákyň i pro můj vlastní profesní rozvoj. Výsledky reflexe využívám pro plánování navazující výuky (kompetence 2.1 a 2.2).

2. Průběžně získávám různorodé důkazy o učení žáků a žákyň (projev nebo produkt jeho/její práce, který dokládá posun v učení) a eviduji je.

3. Pravidelně získávám zpětnou vazbu na svou výuku od žáků a žákyň a kolegů a kolegyň (případně spolužáků a spolužaček v průběhu studia učitelství); jsem otevřený/á jejich zpětné vazbě. Dávám zpětnou vazbu kolegům a kolegyním na jejich výuku a reflektuji ji spolu s nimi.

4. Na základě bodů 2 a 3 analyzuji svou výuku, identifikuji příčiny, proč docházelo či nedocházelo k pokrokům v učení žáků a žákyň, a navrhuji změny pro svůj budoucí postup, které následně aplikuji v praxi.

5. Vyhodnocuji dopad svého působení na žáky a žákyň ve více rovinách (kompetence, trvalé porozumění, motivace, aspirace, sociální vztahy ad.).

6. Na základě výsledků reflexe si stanovuji svůj rozvojový cíl a využívám je pro sebepoznání a svůj profesní rozvoj (kompetence 6.1).

7. Dlouhodobě získávám různorodé důkazy o učení každého žáka a žákyň, systematicky je eviduji a vyhodnocuji pokrok každého žáka a žákyň.

OBLAST 3 PROSTŘEDÍ PRO UČENÍ

Kompetence 3.1: Vytvářím bezpečné prostředí pro učení.

Vytvářím a udržuji se žáky a žákyněmi pozitivní vztah a podporuji pozitivní vztahy mezi žáky či žákyněmi navzájem.

Komunikuji s nimi vstřícně a partnersky a vytvářím prostředí důvěry, ve kterém projevují své názory a potřeby, nebojí se chybovat a využívat chyby k dalšímu učení. Vytvářím prostředí respektu k individualitě každého žáka a žákyně, k různosti a odlišnostem.

Cíleně reaguji na projevy žáků a žákyně ohrožující pozitivní vztahy a důvěru ve třídě.

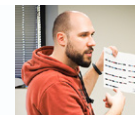
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

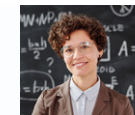
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Naplňuji základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů a prostředí důvěry (znám žáky a žákyně jménem, jednám s nimi konzistentně a předvídatelně, sám/sama dodržuji dohodnutá pravidla, uznávám vlastní chyby).

2. Komunikuji s žáky a žákyněmi s respektem, tj. partnersky, vstřícně a otevřeně. Projevuji zájem o každého žáka a žákyni, nabízím mu/jí dialog a spolupráci, respektuji jeho/její sebepojetí, identitu a potřebu autonomie v jednání.

3. Vedu žáky i žákyně k tomu, aby se vzájemně poznávali a budovali mezi sebou pozitivní vztahy.

4. Dávám jasně najevo svůj respekt k lidem různého pohlaví či genderu, barvy pleti, národnosti či etnické příslušnosti, náboženství, sexuální orientace, socioekonomického statusu či původu a vedu k respektu také žáky a žákyně. Vědomě pracuji s vlastními předsudky a rozvíjím své interkulturní kompetence.

5. Cíleně reaguji na rizikové chování žáků a žákyně, včetně projevů ohrožujících pozitivní vztahy a důvěru ve třídě, zejména na projevy verbální agrese (včetně výsměchu, ponižování apod., a to ve fyzickém i digitálním prostředí) nebo i fyzické agrese; rozpoznávám projevy šikany i v zárodečné fázi a řeším je ve spolupráci s provázejícím učitelem či učitelkou či dalšími kolegy a kolegyněmi.

6. Podporuji žáky a žákyně v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při svém učení chybovat, o chybách přemýšleli a dále se z nich učili. Vlastní chyby odkrývám žákům a žákyním jako příležitosti k učení.

7. Vedu žáky a žákyně k tomu, aby si uvědomovali společné zájmy a hodnoty skupiny a vhodně reagovali na projevy ohrožující pozitivní vztahy ve třídě a respekt k odlišnostem.

8. Všímám si fyzických znaků či projevů u dítěte či dospívajícího, které mohou naznačovat, že je s ním špatně zacházeno. Pokud se objeví, umím postupovat dle platných předpisů a doporučení, např. podle metodiky KID.²⁷

9. Systematicky pracuji se třídou s cílem předcházet rizikovému chování a projevům šikany ve fyzickém i digitálním prostředí. Rozpoznávám projevy šikany i v zárodečné fázi a neprodleně je řeším samostatně i ve spolupráci s kolegy/němi, vedením školy či dalšími odborníky a odbornicemi.

²⁷ Karta k identifikaci špatného zacházení s dětmi. Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání (2022).

OBLAST 3 PROSTŘEDÍ PRO UČENÍ

Kompetence 3.2: Vedu žáky a žákyně k chování podporujícímu učení a ke spolupráci.

Vedu žáky a žákyně k efektivní organizaci práce, ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení.

Pravidelně s nimi komunikuji o očekávaném chování při výuce a dávám jim prostor ovlivnit společná pravidla.

Cíleně reaguji na chování ohrožující prostředí pro učení a vedu žáky a žákyně k samostatnosti a odpovědnosti za jejich chování.

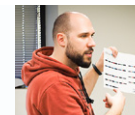
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á učitel/ka

1. Vedu žáky a žákyně ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení. S prvky konkurence a soutěživosti při výuce nakládám tak, aby nebyla narušena spolupráce a vzájemná podpora ve třídě.
2. Vedu žáky a žákyně k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých a aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe i ostatní. Podporuji žáky a žákyně v rozvoji socioemočních dovedností.
3. Vedu žáky a žákyně k efektivní organizaci práce, k osvojování strategií a návyků, které usnadňují učení.
4. Předcházím chování žáků a žákyň, které ohrožuje prostředí vhodné pro práci, a cíleně na něj reaguji, když se objeví. Vyjasňuji očekávané chování, oceňuji a upevňuji chování podporující učení. Využívám přitom popisnou zpětnou vazbu a opírám se o komunikovaná očekávání a pravidla.
5. Stanovuji spolu se žáky a žákyněmi pravidla pro jednání ve třídě (vč. digitálního prostředí), jejichž cílem je vytváření prostředí vhodného pro učení a bezpečného prostředí (viz kompetence 3.1). Dávám žákům a žákyním prostor pravidla spoluvytvářet. Pracuji se sankcemi za porušení pravidel transparentně a v souladu s pravidly školy. Usiluji, aby co nejvíce odpovídaly přirozeným důsledkům přečinu.
6. Pravidelně se žáky a žákyněmi hovořím o očekávaném chování při výuce a věnuji se praktickému nácviku vhodného chování se žáky (v návaznosti na bod 5), oceňuji a upevňuji chování podporující učení.
7. Důsledně reaguji na případné chování žáků a žákyň, které závažně narušuje prostředí pro učení nebo vztahy ve třídě i se mnou. Opírám se přitom o spolupráci s kolegy/němi a vedením školy. Využívám výzkumně podložené strategie reagování na náročné chování.
8. Pokud jsem v roli třídního učitele či učitelky, pracuji se třídou jako s týmem a usiluji o rozvoj kvalitních vztahů ve třídě. Vedu cíleně třídnické hodiny/aktivity se zaměřením mj. na body uvedené výše.
9. Systematicky vedu žáky a žákyně k samostatnosti a odpovědnosti. Při komunikaci jim dávám prostor pro autonomii; direktivnější způsoby komunikace využívám jen v opodstatněných případech (např. nebezpečí) jako vědomý nástroj.

OBLAST 3 PROSTŘEDÍ PRO UČENÍ

Kompetence 3.3:

Zajišťuji vhodné uspořádání fyzického prostoru i digitálního prostředí, kde se učení odehrává.

Ve spolupráci s kolegy/němi a vedením školy zajišťuji, aby prostorové uspořádání třídy nebo místa, kde se učení odehrává, včetně digitálního prostředí, poskytovaly žákům a žákyním optimální podmínky pro učení.

Volím vhodná venkovní a mimoškolní prostředí pro výuku. Volím vhodné dostupné vybavení a pomůcky na podporu učení.

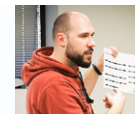
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Uvědomuji si vliv prostředí a prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek na učení žáků a žákyň.
2. Uvědomuji si dopady nastavení digitálních nástrojů, digitálního prostředí a jeho uživatelské přístupnosti a použitelnosti na učení žáků a žákyň.
3. Efektivně využívám různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech.
4. Efektivně využívám dostupné digitální nástroje a prostředí pro podporu učení žáků a žákyň v souladu s pravidly školy a digitálními kompetencemi žáků a žákyň (např. informační systém školy, Learning Management System – LMS, apod.).
5. Volím vhodná venkovní a mimoškolní prostředí pro výuku v závislosti na cílech výuky zejména s ohledem na možnost fyzického pohybu a zážitkového učení pro žáky a žákyň.
6. Ve spolupráci s kolegy a vedením školy zajišťuji, aby prostorové uspořádání třídy, nastavení digitálního prostředí, vybavení a pomůcky poskytovaly žákům optimální podmínky pro učení.

OBLAST 4 ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ

Kompetence 4.1: Hodnotím na základě kritérií a vedu k tomu také žáky a žákyně.

Kromě sumativního hodnocení využívám zejména formativní hodnocení, tj. zohledňuji individuální pokrok žáků a žákyně a poskytuji jim zpětnou vazbu (kompetence 4.2).

Využívám žákům a žákyním srozumitelná a smysluplná kritéria pro hodnocení, sebehodnocení a pro vzájemné hodnocení jejich učení. Tato kritéria jsou jim známá a korespondují s cíli výuky. Zapojuji do jejich tvorby také žáky a žákyně a spolupracuji na nich s kolegy a kolegyněmi.

Hodnotím učení žáků a žákyně různými způsoby v závislosti na oborových i dalších cílech vzdělávání a dávám jim příležitost různým způsobem prokázat a ověřit si, co se naučili.

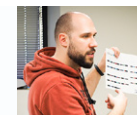
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Pro hodnocení práce žáků a žákyně a jejich pokroku v učení využívám popisná kritéria. Tato kritéria jsou jim srozumitelná a korespondují s cíli výuky. Při nastavování kritérií zohledňuji nejen očekávané výstupy, ale i evidenci o dosavadním pokroku žáků a žákyně. S cíli učení i s kritérii pro hodnocení je včas seznamuji.

2. Využívám různorodé metody a formy hodnocení v závislosti na oborových i dalších cílech vzdělávání a sleduji jejich dopad na žáky a žákyně. Dávám tak žákům a žákyním příležitost různým způsobem prokázat a ověřit si, co se naučili.

3. Vedu žáky a žákyně k sebehodnocení na základě kritérií, kterým rozumějí, a podporuji tím jejich odpovědnost za vlastní učení. Poskytuji jim k tomu nástroje, vč. digitálních.

4. Vedu žáky a žákyně k vzájemnému hodnocení pokroku v učení na základě jim srozumitelných kritérií, a to za předpokladu, že se při tom daří zachovávat bezpečné prostředí (kompetence 3.1).

5. Zapojuji žáky a žákyně do tvorby kritérií pro hodnocení jejich učení.

6. Spolupracuji s kolegy a kolegyněmi na formulaci či sladění kritérií pro hodnocení učení žáků a žákyně.

7. Samostatně vytvářím a využívám vhodná kritéria pro průběžné dlouhodobé hodnocení pokroku žáků a žákyně v učení a v osvojování kompetencí.

OBLAST 4 ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ

Kompetence 4.2: Poskytuji a přijímám zpětnou vazbu a vedu k tomu také žáky a žákyně.

Zajišťuji žákům a žákyním různou formou popisnou zpětnou vazbu na jejich učení tak, aby pro ně byla využitelná v dalším učení, tj. aby si uvědomili, co se jim daří i nedaří a v čem a jak se mohou dále rozvíjet.

Dávám žákům a žákyním příležitost poskytovat zpětnou vazbu také mně a vedu je k dávání i přijímání zpětné vazby mezi sebou, a to s ohledem na utváření bezpečného prostředí (viz kompetence 3.1).

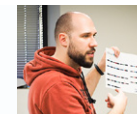
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

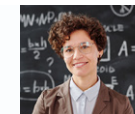
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Rozumím významu zpětné vazby pro učení žáků a žákyně a uvědomuji si význam chyb pro učení.
2. Poskytuji zpětnou vazbu tak, aby byla efektivně využitelná pro další učení žáků a žákyně, tj. aby ukazovala další krok ke zlepšení, byla respektující, konkrétní, včasná a konstruktivní. Preferuji pozitivní zpětnou vazbu, tj. oceňuji to, co se daří, a zároveň nezaměluji slabší stránky. Vedu k poskytování takové zpětné vazby také žáky a žákyně.
3. Rozlišuji mezi popisným a hodnotícím jazykem, využívám popisný jazyk jako podstatnou součást zpětné vazby a vedu k tomu žáky a žákyně.
4. Vytvářím dostatek příležitostí k tomu, aby mi žáci a žákyně dávali zpětnou vazbu na mou výuku.
 5. Opírám zpětnou vazbu o kritéria (viz kompetence 4.1) tak, aby žáky a žákyně vedla k porozumění tomu, co je v hodnocené činnosti důležité, a jak je možné ji zlepšovat, a tím posilovala jejich vnitřní motivaci k učení.
 6. Využívám různé způsoby poskytování zpětné vazby žákům a žákyním na jejich práci, tj. od rychlých a okamžitých forem zpětné vazby (např. ústní ocenění, palec nahoru, úsměv) po podrobnější a časově náročnější zpětnou vazbu (např. písemná zpětná vazba, slovní hodnocení apod.).
 7. Systematicky analyzuji chyby žáků či žákyně i vlastní a využívám je jako příležitosti pro další učení.

OBLAST 4 ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ

Kompetence 4.3: Vedu žáky a žákyně k reflexi jejich učení.

Vedu žáky a žákyně v průběhu výuky nebo po jejím skončení k vyhodnocování procesu a výsledků jejich učení, tj. k vyhodnocování toho, co jim pomáhá či naopak brání v učení, a toho, co se naučili, kde se v procesu učení nacházejí, na čem mohou stavět a jak mohou v učení směřem k vytyčeným cílům nejlépe postupovat dál.

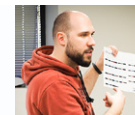
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

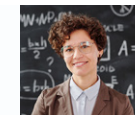
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Rozumím významu reflexe učení žáků a žákyně pro efektivitu jejich učení.

2. Vedu žáky a žákyně v průběhu výuky, případně po jejím skončení, k vyhodnocování procesu vlastního učení, tj. k vyhodnocování toho, co jim pomáhá či naopak brání v učení. Vedu žáky a žákyně k tomu, aby na základě této reflexe lépe řídili vlastní učení.

3. Vedu žáky a žákyně k vyhodnocování výsledků jejich učení, tj. k vyhodnocování toho, co se naučili, kde se v procesu dlouhodobého učení nacházejí, na čem mohou stavět a jak mohou v učení směřem k vytyčeným cílům nejlépe postupovat dál.

4. Systematicky využívám různorodé metody a formy vedení žáků a žákyně k reflexi vlastního učení (tj. od rychlých metod a forem v průběhu výuky, po časově náročnější písemné formy, jako jsou např. mapy pokroku, kompetenční schémata apod.).

OBLAST 5 PROFESNÍ SPOLUPRÁCE

Kompetence 5.1: Spolupracuji s kolegy a kolegyněmi ve prospěch žáků a žákyň a společného profesního růstu.

Podporuji kulturu vzájemného a společného učení ve škole, tj. spolupracuji se svými kolegy a kolegyněmi, s asistenty a asistentkami pedagoga a s pracovníky a pracovníkami školního poradenského pracoviště či dalšími odborníky a odbornicemi s cílem společně reflektovat svůj dosavadní dopad na žáky a žákyň, sdílet své poznatky o (vzdělávacích) potřebách konkrétních žáků a žákyň a vytvářet příležitosti pro naplnění těchto potřeb.

Jsem aktivním členem či členkou školního týmu a s ohledem na své zkušenosti se zapojuji do rozvoje školy a profesní komunity, podporuji studenty a studentky učitelství či dalších pedagogických programů a začínající pedagogy a pedagožky.

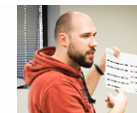
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

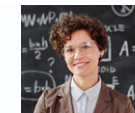
ÚROVEŇ 2 →

začínající učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á učitel/ka

1. Zvu kolegy a kolegyně (či spolužáky a spolužačky v průběhu studia učitelství) na pozorování své výuky a chodím pozorovat výuku také k nim. Výuku společně reflektujeme, poskytujeme si zpětnou vazbu a vzájemně se inspirujeme.

2. Podle možností vyučuji v páru (tandemu) s kolegou či kolegyní (či se spolužákem nebo spolužačkou nebo provázejícím učitelem/učitelkou v průběhu studia učitelství) nebo s uvádějícím učitelem/učitelkou. Společně výuku plánujeme, vedeme a vyhodnocujeme.

3. Pokud je ve třídě asistent/ka pedagoga, spolupracuji s ní/ním ve prospěch žáků a žákyň. Podle možností spolupracujeme na přípravě, vedení a reflexi výuky.

4. Se svými kolegy a kolegyněmi³⁸, s asistenty/kami pedagoga a/nebo s pracovníky a pracovníkmi školního poradenského pracoviště či dalšími (externími) odborníky a odbornicemi komunikuji o vzdělávacích potřebách konkrétních žáků a žákyň a hledám s nimi řešení pro jejich naplnění.

5. Jsem aktivním členem/členkou školního týmu a s ohledem na své zkušenosti se zapojuji do rozvoje školy či profesní komunity a získávám tak podněty pro svůj rozvoj. Na úrovni školy či širší profesní komunity se například zapojuji do společných projektů, kolegiálních rozvojových skupin, podílím se na společných úpravách nebo tvorbě ŠVP či didaktických materiálů.

6. Podle možností podporuji studenty a studentky učitelství či dalších pedagogických programů a začínající pedagogy a pedagožky i další kolegy a kolegyně, a to zejména tím, že jim dávám příležitost účastnit se mé výuky a společně ji reflektovat, vyučuji s nimi v páru nebo tím, že se účastním jejich výuky a reflektuji ji s nimi.

³⁸: Na prvním stupni základní školy je vhodné akcentovat také spolupráci s vychovateli a vychovatelkami školních družin.

OBLAST 5 PROFESNÍ SPOLUPRÁCE

Kompetence 5.2: Spolupracuji s rodiči a širší komunitou školy v zájmu žáků a žákyň.

Pravidelně a vstřícně komunikuji s rodiči či zákonnými zástupci žáků a žákyň, aby měli dostatek informací pro podporu jejich vzdělávání; nastavuji pravidla komunikace tak, aby probíhala s respektem k potřebám mým i rodičů a aby co nejefektivněji vedla k cíli spolupracovat v zájmu žáků a žákyň.

Podporuji pozitivní vztahy v širší komunitě školy a podílím se na aktivitách, které širší komunitu školy zapojují do vzdělávání žáků a žákyň.

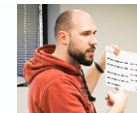
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

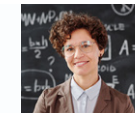
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

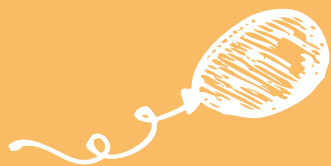
1. Uvědomuji si důležitost komunikace s rodiči či zákonnými zástupci žáka či žákyň. Jsem schopen/schopna využívat komunikační dovednosti tak, aby komunikace probíhala partnersky a aby co nejefektivněji vedla k cíli spolupracovat v zájmu žáků či žákyň.
2. Zapojuji se (pod vedením provázejícího učitele/ky) do komunikace s rodiči či zákonnými zástupci na podporu rozvoje jejich dětí.
3. Využívám komunikaci s rodiči či zákonnými zástupci (bod 2) k seznámení se s rodinným zázemím žáků a žákyň tak, abych mohl/a tuto znalost využít k efektivnímu vzdělávání žáků a žákyň.
4. Podílím se na aktivitách, které zapojují širší komunitu školy a externí aktéry do vzdělávání žáků a žákyň (např. společné školní projekty a akce s rodiči a dalšími členy širší komunity školy).
5. Vhodně komunikuji o průběhu vzdělávání, vzdělávacích potřebách a rozvoji žáků a žákyň tak, aby měli rodiče či zákonní zástupci dostatek informací pro efektivní podporu vzdělávání žáka/žákyň z jejich strany. Podporuji rodiče v tom, aby hráli aktivní roli v podpoře vzdělávání svých dětí.
6. V situaci, kdy chybí základní podpora žáka/žákyň ze strany rodičů, usiluji o kompenzaci chybějící podpory žáka/žákyň ze strany školy (např. zajištění pomůcek apod.) a komunikuji o tom s vedením školy.
7. Nastavuji a udržuji pravidla komunikace tak, aby probíhala s respektem k potřebám mým i rodičů a vedla co nejefektivněji k cíli spolupracovat v zájmu žáků a žákyň. V případě potřeby vhodně zapojuji do komunikace také další kolegy/ně či vedení školy.
8. V závislosti na potřebě a na své roli ve škole (zejm. třídní učitel/ka) spolupracuji s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků a žákyň v zájmu jejich vedení k samostatnosti a odpovědnosti za jejich chování (viz kompetence 3.2).
9. Zapojuji experty a expertky z praxe či širší komunitu školy do vzdělávání žáků a žákyň, a to efektivně vzhledem k cílům učení. Vhodně využívám externí příležitosti pro rozvoj žáků a žákyň.

OBLAST 6 PROFESNÍ SEBEPOJETÍ, ROZVOJ, ETIKA A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Kompetence 6.1: Systematicky pracuji na utváření svého sebepojetí v roli učitele či učitelky a na svém profesním rozvoji.

Systematicky využívám reflexi (kompetence 2.5) a profesní spolupráci (kompetence 5.1 a 5.2) k vyhodnocování svého vlivu na žáky a žákyně, vlastních silných a slabých stránek a vzdělávacích potřeb.

Na základě těchto potřeb si stanovuji rozvojový cíl a využívám široké škály prostředků pro svůj profesní růst. Vyhodnocuji jejich účinnost s cílem maximalizovat pozitivní dopad na učení své i žáků/žákyně.

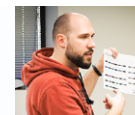
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Vědomě pracuji na utváření svého profesního sebepojetí, tj. formuluji či upravuji svou učitelskou vizi, jakým učitelem chci či nechci být a proč. Svou učitelskou vizi opírám o reflektovanou zkušenost, poznání sebe sama a svých silných i slabých stránek v roli učitele/ky, o odborné poznatky a další zdroje. Vysvětlím přínos své učitelské vize pro učení a rozvoj žáků a žákyně.

2. Na základě svých rozvojových potřeb a své učitelské vize si stanovuji rozvojové cíle. Systematicky pracuji na jejich naplňování a využívám k tomu široké škály prostředků (např. vzdělávání, odborná literatura, kolegiální spolupráce, rozvojové komunity, mentoring).

3. Vyhodnocuji naplňování svého rozvojového cíle. Cíl pravidelně přehodnocuji a nastavuji si cíl nový. Vyhodnocuji účinnost prostředků, které využívám pro svůj profesní růst. Usiluji o maximalizaci pozitivního dopadu na učení žáků a žákyně skrze svůj profesní růst.

4. Systematicky využívám reflexi (kompetence 2.5) a profesní spolupráci (kompetence 5.1 a 5.2), včetně pravidelné zpětné vazby od žáků/žákyně a kolegů/kolegyně, k vyhodnocování svého vlivu na žáky/žákyně, svých vlastních silných a slabých stránek a svých vzdělávacích potřeb.

OBLAST 6 PROFESNÍ SEBEPOJETÍ, ROZVOJ, ETIKA A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Kompetence 6.2: Odpovědně pracuji s informacemi a s digitálními nástroji, vedu žáky a žákyně k demokratickým hodnotám a jedním v souladu s profesní etikou.

Respektuji vědecká fakta, tzn. odlišuji informace založené na vědeckém poznání od informací, které tento základ nemají. Zároveň respektuji duchovní život, náboženství a duchovní tradice.

Orientuji se na mediální scéně, využívám informace z důvěryhodných zdrojů, jedním odpovědně při využívání médií, sociálních sítí a umělé inteligence a vedu k tomu také žáky a žákyně. Ctím odbornost a význam znalostí pro utváření názorů a rozvoj kompetencí. Vyznávám demokratické hodnoty zakotvené v Ústavě ČR a vedu k tomu také žáky a žákyně. Jedním v souladu s profesní etikou učitele a učitelky.

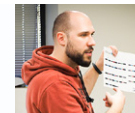
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

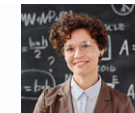
ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Respektuji vědecká fakta, tzn. odlišuji informace založené na vědeckém poznání od informací, které tento základ nemají.
2. Respektuji duchovní život, náboženství a duchovní tradice.
3. Orientuji se na mediální scéně, využívám informace z důvěryhodných zdrojů, jedním odpovědně při využívání médií a sociálních sítí, mj. nešířím neověřené zprávy a dezinformace, odpovědně využívám umělou inteligenci.
4. Ctím odbornost a význam znalostí pro utváření názorů a rozvoj kompetencí.
5. Vyznávám demokratické hodnoty zakotvené v Ústavě ČR a podporuji roli veřejných institucí a občanské společnosti pro jejich naplňování. V rámci svého občanského života, studia či práce se aktivně zapojuji do demokratických procesů (ve škole např. volby do školské rady, spolupráce s žákovskými parlamenty apod.).
6. Jedním v souladu s profesní etikou učitele a učitelky, tj. v souladu s hodnotami a postoji obsaženými v tomto kompetenčním rámci nebo v jiných platných etických kodexech spojených s učitelskou profesí.

7. Vedu žáky a žákyně k respektu k vědeckým faktům (bod 1) i duchovnímu životu a tradicím (bod 2) a k orientaci na mediální scéně a odpovědné práci s informacemi, sociálními sítěmi a umělou inteligencí (bod 3).

8. Vedu žáky a žákyně k rozvoji charakteru, osvojování demokratických hodnot a k podpoře veřejných institucí a občanské společnosti, a to zejména tím, že dávám žákům a žákyním příležitost zažít uskutečňování těchto hodnot ve výuce a životě školy.

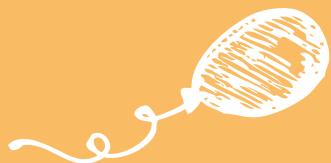
OBLAST 6 PROFESNÍ SEBEPOJETÍ, ROZVOJ, ETIKA A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Kompetence 6.3: Systematicky pečuji o své duševní zdraví a psychohygienu.

Věnuji odpovídající pozornost sám/sama sobě, svým potřebám, zájmům a vztahům. Pojmenovávám svá očekávání, obavy a potřeby spojené s učitelskou rolí a aktivně s nimi pracuji.

Při plánování a realizaci výuky kladu důraz také na rovnováhu mezi pracovním a osobním životem, využívám již hotové materiály a inspiraci od kolegů a kolegyně, přenáším odpovědnost a aktivitu na žáky a žákyně tam, kde je to možné a vhodné.

Při péči o své psychické zdraví aktivně využívám dostupné prostředky.

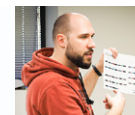
ÚROVEŇ 1 →

absolvent/ka

ÚROVEŇ 2 →

začínající
učitel/ka

ÚROVEŇ 3

zkušený/á
učitel/ka

1. Věnuji odpovídající pozornost sám/sama sobě; sleduji svůj psychický stav (i na základě reflexe, viz kompetence 2.5), vedle svého studia či práce věnuji odpovídající pozornost také svým fyzickým potřebám (spánek, strava, odpočinek, pohyb), jiným potřebám, osobním zájmům, vztahům a sociálním kontaktům.

2. Pojmenovávám svá očekávání, obavy a potřeby spojené s učitelskou rolí a aktivně s nimi pracuji. Umím je sdílet s druhými a říci si o pomoc.

3. Při plánování a realizaci výuky kladu důraz také na rovnováhu mezi pracovním a osobním životem, využívám již hotové materiály a inspiraci od kolegů a kolegyně, přenáším odpovědnost a aktivitu na žáky a žákyně tam, kde je to možné, vhodné a podstatné pro mou psychohygienu.

4. Při péči o své psychické zdraví aktivně a podle potřeby využívám dostupné prostředky, jako je kolegiální rozhovor, mentoring, intervize, supervize nebo jiná laická i odborná pomoc.

5. Umím dlouhodobě sledovat stav svého psychického zdraví a vykonávat svou práci tak, aby to pro mě bylo dlouhodobě udržitelné a naplňující.

